

АНОТАЦІЯ

Нечмоглод Е. Л. Драматургія абсурду в кінокомедії як спосіб осмислення реальності. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Наукове обґрунтування творчого мистецького проєкту на здобуття освітньо-творчого ступеня доктора мистецтва за спеціальністю 021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво». – Київський національний університет театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого, Міністерство культури України. Київ, 2026.

Зміст анотації. У науковому обґрунтуванні здобувач досліджує драматургічні механізми абсурду в кінокомедії та їх функцію як інструменту осмислення сучасної реальності. **Актуальність** теми зумовлена зростаючим запитом на абсурдну комедію у світовому та українському кінематографі, а також відсутністю системного аналізу абсурду як режисерського методу — на противагу його дослідженню виключно як властивості готового тексту. Після 2022 року ця тема набуває особливої ваги в контексті воєнної реальності, де абсурд виконує функцію одночасно психологічного захисту та критичного інструменту. Здобувач систематизує драматургічні механізми абсурду, виокремлює сім типологічних моделей абсурдної кінокомедії у світовому кінематографі та апробує авторську модель у трьох власних короткометражних фільмах.

Метою дослідження є системний аналіз драматургії абсурду в кінокомедії як способу осмислення реальності з виявленням її механізмів у світовому та українському кінематографі й обґрунтуванням органічності акторського існування як системоутворювального принципу абсурдної кінодраматургії.

Наукова новизна полягає в тому, що **вперше** систематизовано драматургічні механізми абсурду в кінокомедії з позиції режисерської практики, а не як результат інтерпретації готового твору; виокремлено та описано сім типологічних моделей абсурдної кінокомедії, орієнтованих на перспективу режисерських рішень у процесі створення фільму; визначено

специфіку абсурдної комедії в українському кінематографі після 2022 року; обґрунтовано органічність акторського існування як умову виникнення абсурдного ефекту.

У першому розділі розкрито теоретичні та методологічні засади абсурдної кінодраматургії: проаналізовано філософські концепції абсурду (Камю, Сартр, Есслін), простежено перехід від театру абсурду до кінематографа, розглянуто теоретичні підходи до сміху, парадоксу та антиструктури; досліджено абсурдну кінокомедію як наративну модель — її структурні особливості, функції абсурдного героя, механізми комунікативного збою, специфіку організації простору і часу та ключові комедійні механізми.

У другому розділі досліджено режисерські стратегії абсурду у світовому та українському кінематографі: детально проаналізовано творчість Квентена Дюп'є, Тайки Вайтіті, Стенлі Кубрика, Веса Андерсона, братів Коен, Деніела Квана та Деніела Шайнерта; визначено специфіку абсурду в українському кінематографі через аналіз фільмів «Пропала грамота», «Астенічний синдром» Кіри Муратової, «Сьомий маршрут» Михайла Ілленка та «Ти — космос» Павла Острікова.

Третій розділ містить авторську рефлексію режисерської практики на матеріалі трьох власних фільмів: «Капітан Бровари» (2023), «70 000 років тому» (2023) та «Кохання з хвостом» (2025). Простежено еволюцію авторської моделі абсурду — від зовнішньої сатиричної деконструкції до психологічно-метафоричної структури, — верифіковано принцип органічності акторського існування через репетиційну практику та глядацьку рецепцію. У висновках підкреслено системний характер абсурду як принципу організації кінодраматургії, узагальнено практичне значення дослідження для режисерської освіти та висловлено авторську позицію щодо функції абсурдної комедії в умовах воєнної реальності.

Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків.

Ключові слова: абсурд, кінокомедія, кінодраматургія, абсурдний герой, антиструктура, органічність, режисерська практика, гротеск, комунікативний збій, українське кіно.

ABSTRACT

Nechmohlod E. L. Dramaturgy of the Absurd in Film Comedy as a Way of Making Sense of Reality. – Qualifying scientific work as a manuscript.

Scientific justification of the creative art project for the degree of Doctor of Arts in the specialty 021 «Audiovisual Art and Production». – Kyiv National I. K. Karpenko-Karyi University of Theatre, Cinema and Television, Ministry of Culture Ukraine. Kyiv, 2026.

Abstract content. In the scientific justification, the author investigates the dramaturgical mechanisms of the absurd in film comedy and their function as a tool for making sense of contemporary reality. The **relevance** of the topic is determined by the growing demand for absurd comedy in world and Ukrainian cinema, as well as the absence of a systematic analysis of the absurd as a directorial method — as opposed to its study solely as a property of a finished text. After 2022, the topic has acquired particular significance in the context of wartime reality, where the absurd simultaneously performs the function of psychological protection and critical instrument. The author systematises the dramaturgical mechanisms of the absurd, identifies seven typological models of absurd film comedy in world cinema, and tests an original authorial model across three short films.

The **purpose** of the research is a systematic analysis of the dramaturgy of the absurd in film comedy as a way of making sense of reality, identifying its mechanisms in world and Ukrainian cinema, and substantiating the organicity of the actor's existence as a system-forming principle of absurd film dramaturgy.

The **scientific novelty** lies in the fact that, for the **first time**, the dramaturgical mechanisms of the absurd in film comedy have been systematised from the perspective of directorial practice rather than as a result of interpreting a finished work; seven typological models of absurd film comedy have been identified and

described, oriented towards the director's decision-making process during film production; the specific character of absurd comedy in Ukrainian cinema after 2022 has been defined; and the organicity of the actor's existence has been substantiated as a necessary condition for the emergence of the absurd effect.

The first chapter examines the theoretical and methodological foundations of absurd film dramaturgy: the philosophical concepts of the absurd (Camus, Sartre, Esslin) are analysed, the transition from theatre of the absurd to cinema is traced, and theoretical approaches to laughter, paradox, and anti-structure are considered; absurd film comedy is also investigated as a narrative model — its structural features, the functions of the absurd hero, mechanisms of communicative breakdown, the specific organisation of space and time, and key comic mechanisms.

The second chapter investigates directorial strategies of the absurd in world and Ukrainian cinema: detailed analysis is provided of the work of Quentin Dupieux, Taika Waititi, Stanley Kubrick, Wes Anderson, the Coen Brothers, and Daniel Kwan and Daniel Scheinert; the specific character of the absurd in Ukrainian cinema is defined through analysis of *The Lost Letter*, Kira Muratova's *The Asthenic Syndrome*, Mykhailo Illienko's *The Seventh Route*, and Pavlo Ostrikov's *You Are the Cosmos*.

The third chapter contains the author's reflection on directorial practice through three original films: *Captain Brovary* (2023), *70,000 Years Ago* (2023), and *Love with a Tail* (2025). The evolution of the authorial model of the absurd is traced — from external satirical deconstruction to psychologically metaphorical structure — and the principle of the organicity of the actor's existence is verified through rehearsal practice and audience reception.

The conclusions emphasise the systemic nature of the absurd as a principle of organising film dramaturgy, summarise the practical significance of the research for directorial education, and articulate the author's position on the function of absurd comedy in the conditions of wartime reality.

The study consists of an introduction, three chapters, conclusion, list of references, and appendices.

Keywords: *absurd, film comedy, film dramaturgy, absurd hero, anti-structure, organicity, directorial practice, grotesque, communicative breakdown, Ukrainian cinema.*